

ኩፍኝ (ቫረሴላ)

ኩፍኝ ምንድን ነው?

ኩፍኝ በቫረሴላ-ዘስተር ቫይረስ የሚመጣ በጣም ተላላፊ በሽታ ነው። የኩፍኝ በሽታን የሚያመጣው ተመሳሳይ ቫይረስ ሺንግልዝ (ሄርፒስ ዘስተር) ያስከትላል። አንድ ሰው ከኩፍኝ በሽታ ካገገመ በኋላ ቫይረሱ በሰውነት ውስጥ ንቁ ባልሆነ ሁኔታ ውስጥ ይቆያል። ሙሉ በሙሉ ባልታወቁ ምክንያቶች ቫይረሱ ከዓመታት በኋላ እንደገና በመንቃት ሺንግልዝ ሊያስከትል ይችላል።

ኩፍኝ የሚይዘው ማነው?

በዩናይትድ ስቴትስ አብዛኛው ጉዳዮች የሚከሰቱት በትናንሽ እና ለትምህርት በደረሱ ልጆች ላይ ነው። ነገር ግን ሁለት ክትባቶችን በወሰዱ ሰዎች ላይ የኩፍኝ አይጋ አነስተኛ ነው። ያለፈ የኩፍኝ ኢንፎክሽን በአጠቃላይ የአንድ ን ሰው በሽታ የመከላከል አቅምን ያዳብራል፤ በሁለተኛ ደረጃ የኩፍኝ በሽታ የተለመደ አይደለም ነገር ግን ሊከሰት ይችላል በተለይም የበሽታ መከላከል አቅም ባላቸው ሰዎች ላይ።

የኩፍኝ በሽታ ምልክቶች ምንድን ናቸው?

የመጀመርያ ምልክቶች ድንገተኛ ትኩሳት፣ ራስ ምታት እና የድካም ስሜት ያካትታሉ። ማሳከክ፣

እንደ ፊኛ የሚመስል ሽፍታ ፣ ብዙውን ጊዜ ከፊት ፣ ከደረት ወይም ከኋላ ይጀምራል ፣ ከ1-2 ቀናት በኋላ ይከተላል። ከዚያም ሽፍታው ወደ ቀሪው የሰውነት ክፍል ይሰራጫል፣ እና አዲስ አረፋዎች ለ 3-4 ቀናት ያህል ይቀጥላሉ።

በአጠቃላይ በአንድ ሳምንት ጊዜ ውስጥ አረፋዎቹ ይደርቃሉ እና ቅርፊቶች ይፈጠራሉ እና ይወድቃሉ።

የበሽታው ምልክቶች፣ ለበሽታው ከተጋለጡ ከስንት ጊዜ በኋላ ይታያሉ?

ምልክቶቹ ብዙውን ጊዜ በተጋለጡ በ14 ቀናት ውስጥ ይታያሉ፣ነገር ግን ከተጋለጡ ከ10-21 ቀናት ውስጥ በማንኛውም ጊዜ ሊከሰቱ ይችላሉ።

ኩፍኝ እንዴት ይሰራጫል?

የቫረሴላ-ዘስተር ቫይረስ በአየር ላይ የሚሰራጫው የኩፍኝ በሽታ ያለበት ሰው ሲያስል ወይም ሲያስነጥስ ነው። ቫይረሱ የሚተላለፈው እከክ ከመፈጠሩ በፊት በቀጥታ ከኩፍኝ ወይም ከሺንግል ሽፍታ ጋር በመገናኘት ነው። ሌላው የኩፍኝ በሽታን የሚይዝበት መንገድ በበሽታው በተያዘው ሰው የተበላሹ ነገሮችን ለምሳሌ የአልጋ ልብሶችን በመያዝ ነው።

በበሽታው የተያዘ ሰው ለምን ያህል ጊዜ ኩፍኝ ይይዛል?

አንድ ሰው ሽፍታው ከመታየቱ ከ1-2 ቀናት በፊት እና ሽፍታው ከጀመረ ከ 5 ቀናት በኋላ ወይም በላይ ላይ እከክ እስኪፈጠር ድረስ ተላላፊ ነው። በጠቅላላው ሽፍታ ላይ እከክ ከተፈጠረ በኋላ ሰውየው በሽታውን ማሰራጨት አይችልም።

ኩፍኝ በሽታ ጋር የተዛመዱ ችግሮች ምንድን ናቸው?

ኩፍኝ በአጠቃላይ ቀላል ነው፣ ነገር ግን ውስብስብ ችግሮች ሊከሰቱ ይችላሉ። በጣም የተለመዱት ችግሮች በቆዳ እና በሰንባ ምች ባክቴሪያል ኢንፍክሽን የሚመጡ ናቸው። ብዙም ያልተለመዱ፣ ግን ከባድ፣ ውስብስቦች የአንጎል እብጠትን (ኢንሰፍላይትስ)፣ ማጅራት ገትር እና ሬይ ሲንድሮምን (አስፕሪን በሚወስዱ ሕፃናት ላይ ብቻ) ያካትታሉ። አንዳንድ ቡድኖች (ለምሳሌ፣ እርጉዝ ሴቶች፣ አዲስ የተወለዱ ሕፃናት፣ የበሽታ መቋቋም አቅም ያላቸው ሰዎች እና ጎልማሶች) ለችግር የተጋለጡ ናቸው።

ለኩፍኝ በሽታ ሕክምናው ምንድነው?

ጤናማ በሆኑ ልጆች ውስጥ ኩፍኝ አብዛኛውን ጊዜ ቀላል በሽታ ነው ህክምናው የሚደረገው ምችት አለመሰማትን በመቀነስ ላይ ነው። የኩፍኝ በሽታ ያለባቸው ህጻናት ሬይ ሲንድሮም ሊያስከትሉ ስለሚችሉ አስፕሪን መውሰድ ያለባቸውም። የፀረ-ቫይረስ መድኃኒቶች ይገኛሉ ነገር ግን አብዛኛውን ጊዜ አስፈላጊ አይደሉም።

ኩፍኝ ያለባቸው ሰዎች ሁሉም ቁስሎች እስኪጠፉ ድረስ ከቤት እና ከሌሎች ሰዎች መራቅ አለባቸው።

የኩፍኝ በሽታን እንዴት መከላከል ይቻላል?

ከኩፍኝ በሽታ የሚከላከል ክትባት አለ። ሁለት መጠን መውሰድ ይመከራል። የመጀመሪያው መጠን በ 12-15 ወራት ውስጥ መሰጠት አለበት፣ እና ሁለተኛው መጠን አንድ ልጅ ወደ ኪንደርጋርተን ከመግባቱ በፊት (ከ4-6 አመት) በፊት መሰጠት አለበት። ቫሪሴላ ዞስተር ተከላካይ ግሎቡሊን (ቫሪዚን) ለከፍተኛ አደጋ ተጋላጭ ለሆኑ ሰዎች (ለምሳሌ አዲስ የተወለዱ ሕፃናት) ለዶሮ በሽታ ከተጋለጡ የሕመሙን ክብደት ለመቀነስ ሊሰጥ ይችላል።

ስለ ኩፍኝ በሽታ ተጨማሪ መረጃ እንዴት ማግኘት እችላለሁ?

- ስለ ኩፍኝ በሽታ ስጋት ካለብዎ የጤና እንክብካቤ አቅራቢዎን ያነጋግሩ።
- ለአካባቢዎ የጤና መምሪያ ይደውሉ። የአካባቢ ጤና መምሪያዎች ማውጫ እዚህ ይገኛል፡-<http://www.vdh.virginia.gov/local-health-districts/> ::
- የበሽታ መቆጣጠሪያ እና መከላከያ ማእከልን በ><http://www.cdc.gov/chickenpox/> ላይ ይጎብኙ።